

display question in system of the accounting of information about water losses in networks of apartment houses (intra house and intra room losses) is separately considered.

accounting of realization of services, water supply, water disposal, apartment house, water losses in networks

Одержано 12.04.13

УДК 631.1

І.М. Кініоро, асп.

Уманський національний університет садівництва

Роль інновацій як стратегічного елементу інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств

В статті визначено основні стратегії інноваційно-інвестиційної моделі розвитку. Обґрунтовано, що модель зростання, яка сформувалася у сільському господарстві в Україні, не дає можливості реалізувати науково-технічний потенціал аграрного виробництва та відповідає умовам сталого розвитку сільського господарства.

інвестиційна діяльність, інновації, стратегія, агропромисловий комплекс

И.Н. Киниоро

Уманский национальный университет садоводства

Роль инноваций как стратегического элемента инвестиционной деятельности сельскохозяйственных предприятий

В статье определено основные стратегии инновационно - инвестиционной модели развития. Обосновано, что модель роста, которая сформировалась в сельском хозяйстве в Украине, не даст возможности реализовать научно-технический потенциал аграрного производства и отвечает условиям устойчивого развития сельского хозяйства.

инвестиционная деятельность, инновации, стратегия, агропромышленный комплекс

Постановка проблеми. Інвестиції є найважливішим фактором, що визначає темпи економічного розвитку агропромислового виробництва. Вони виступають в якості матеріальної основи розширеного відтворення в АПК, фінансового джерела інновацій. Скорочення припливу інвестицій нижче допустимого рівня веде до зносу і руйнування матеріально-технічної бази сільгосптоваровиробників. Це, в свою чергу, викликає падіння темпів інноваційних процесів, а потім і зниження обсягів виробництва продукції, зменшення її конкурентоспроможності.

У зв'язку з цим актуальними є питання вибору та обґрунтування стратегічних напрямів розвитку підприємств АПК з одночасним визначенням обсягів необхідних інвестицій, джерел їх фінансування, оцінки ефективності та ризиків вкладення інвестицій.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Формування ринкових відносин в агропромисловому виробництві України передбачає широке впровадження досягнень

науково-технічного прогресу, визначальна роль у якому належить розвитку науки, прискоренню інноваційної активності. Від рівня формування та реалізації інноваційно-інвестиційної стратегії підприємств АПК залежить їхня конкурентоспроможність не тільки на національному, а й на світовому ринку аграрної продукції.

Проблемам реалізації інноваційно-інвестиційної моделі розвитку приділена увага у працях багатьох науковців, зокрема М. Зубця, В.Іванова, М. Коденської, Е. Крилатих, П. Саблука, Л.Федулової, М. Чечетова та багатьох інших [1-8, 13].

Неоднозначними є оцінки науковців моделі економічного розвитку на разі в Україні. Так, М. Петрина робить висновок про початок утвердження в Україні інноваційної моделі економічного зростання [7, с.37]. Л. Федулова обґрунтовано доводить, що «інвестиційний процес у агропромисловості України й донині не відповідає сучасним вимогам реалізації інноваційної моделі економічного зростання» [13, с.19]. Наш аналіз інвестиційної діяльності сільськогосподарських підприємств в Україні, довів, що вона характеризується «інвестиційною короткозорістю» та не має ознак інноваційно-інвестиційної моделі розвитку [6].

У багатьох публікаціях науковців підкреслюється важливе значення визначення інвестиційних пріоритетів в аграрно-промисловому виробництві. П.Т. Саблук наголошує на необхідності стратегії інноваційних зрушень в аграрному секторі України [8, с.5]. Отже, потребує опрацювання зважена концепція іноваційно-інвестиційної моделі розвитку сільського господарства, в якій визначені основні орієнтири і заходи з формування такої моделі, окреслена роль кожного з учасників інноваційного процесу науки, виробничого бізнесу, держави, операторів інфраструктури, передбачені форми фінансового забезпечення.

Формування цілей статті: вивчення економічної сутності, видів та особливості інвестицій у вітчизняне агропромислове виробництво, дослідження теоретичних та методологічних основ стратегії інноваційно-інвестиційного розвитку підприємств АПК.

Виклад основного матеріалу дослідження. Ситуація, що склалася в останні роки в українській економіці ставить перед підприємствами аграрно-промислового комплексу завдання із реалізації нових ідей насамперед у сферах, пов'язаних з підвищенням інвестиційної та інноваційної активності. Науково-дослідні організації та підприємства аграрно-промислового комплексу проводять наукові дослідження і розробки нової продукції з метою диверсифікації виробництва, модернізації, створення високих технологій і сучасного виробничого потенціалу. Під впливом зростаючої внутрішньої і зовнішньої конкуренції інвестиції та інновації стають найважливішим елементом управління на підприємстві. Нові ідеї і продукти, прогресивні технології та організаційні рішення все в більшій мірі визначають успіх підприємницької діяльності, забезпечують виживання і фінансову стабілізацію підприємств [5].

Управління інвестиційною та інноваційною діяльністю стало найважливішою складовою будь-якого сільськогосподарського підприємства, орієнтованого на стратегічний успіх у жорстких конкурентних умовах ринкової економіки. Таким чином, тісний взаємозв'язок інвестицій та інновацій на підприємстві не дозволяє розглядати ці процеси відокремлено один від одного, так як вони представляють собою самостійну сферу економічної діяльності підприємства, пов'язану з фінансуванням та управлінням процесами оновлення всіх елементів функціонування суб'єктів господарювання в ринковій економіці.

Інвестиційна діяльність як специфічний вид діяльності підприємства АПК має такі особливості:

- є складовою частиною загальної економічної стратегії його підприємницької діяльності. Основні завдання економічного розвитку підприємства вимагають

розширення обсягу або оновлення складу його активів, що досягається в процесі різних форм інвестиційної діяльності;

- характеризується істотною нерівномірністю масштабів по окремих періодах. Циклічність цієї діяльності визначається рядом умов: необхідністю попереднього накопичення фінансових коштів для початку реалізації окремих великих інвестиційних проектів; використанням сприятливих зовнішніх умов здійснення інвестування; поступовістю формування внутрішніх умов для істотних «інвестиційних ривків»;
- дає віддачу через тимчасовий тривалий період. В процесі інвестиційної діяльності підприємства агропромислового комплексу витрати носять довготривалий характер, в результаті чого, як правило, між етапом здійснення витрат і етапом отримання інвестиційного прибутку проходить досить багато часу. Величина цього періоду залежить від форми інвестиційного процесу;
- формує особливий самостійний вид грошових потоків підприємства. В основі аналізу інвестиційних проектів лежить грошовий потік, при якому кошти, що генеруються в рамках одного часового періоду надходження, враховуються в його кінці. Це пов'язано з принципами обліку, згідно з якими підводять підсумки, оцінюють фінансові результати тієї або іншої дії після закінчення звітного періоду;
- є одним з основних критеріїв темпів економічного розвитку підприємства АПК. Для його характеристики використовуються показники обсягу валових та чистих інвестицій підприємства.

Валові інвестиції - це загальний обсяг інвестованих коштів у певному періоді його діяльності, спрямованих на створення, розширення або оновлення основних виробничих ресурсів, приріст запасів товарно-матеріальних цінностей.

У сільськогосподарському виробництві інвестиції спрямовуються насамперед на: заміну застарілого і зношеного обладнання; впровадження нової технології і застосування сучасної техніки та обладнання; розширення виробництва сільськогосподарської продукції; розвиток нових видів виробництва.

Формування інвестицій в сільському господарстві здійснюється на економічній основі з урахуванням швидкості повернення вкладених коштів. А це можливо лише за умови збільшення виробництва високоякісної продукції та зниження її собівартості.

У наші дні інвестування в реальний сектор економіки в більшій мірі має бути спрямоване на вкладення коштів в інновацію. Інновація характеризується результативністю вкладення коштів у розвиток економіки, які забезпечують впровадження принципово нових видів техніки і технології для виробництва конкурентоспроможної на внутрішньому та світовому ринку продукції. Інноваційна діяльність є одним з необхідних компонентів поступального розвитку суспільства і виступає як найважливіша сторона науково-технічного прогресу.

Процес впровадження нововведення включає три основні стадії. Перша стадія складається з досліджень до першого виробничого освоєння техніки, технології або продукції. На другій стадії здійснюється розгортання випуску в масштабах, достатніх для задоволення конкретних потреб споживачів. Третя стадія включає виробництво і широке використання нововведення кінцевими споживачами. Сукупність даних стадій прийнято називати інноваційним процесом.

У свою чергу, інвестиційно-інноваційний розвиток в сільському господарстві представляє собою складний динамічний процес, в якому проблеми ефективного використання фінансових ресурсів, пошуку додаткових джерел фінансування, залучення потенційних інвесторів тісно пов'язані з формуванням нових знань та ідей.

В сучасних економічних умовах для підприємств АПК важливими стають питання пошуку джерел залучення інвестицій, розробка на основі сучасних методів управління економічними процесами та впровадження систем ефективного

використання інвестиційних ресурсів для підвищення інноваційної активності на підприємствах АПК. Вирішити ці проблеми можливо за умови визначення відповідності інвестицій перспективним інноваціям, тісної взаємодії інвестиційних та інноваційних процесів на підприємствах АПК. Такий підхід обумовлює необхідність розгляду інвестицій та інновацій, як єдиної інвестиційно-інноваційної системи, від успішного розвитку і функціонування якої залежить рівень економічного зростання і стабілізації розвитку АПК. Саме тому вивчення та обґрунтування науково-теоретичних основ розвитку інвестиційно-інноваційної системи стає сьогодні важливим фактором розвитку всього АПК країни, її економічного зростання і, отже, є досить актуальним і значущим дослідженням для практики.

Для ефективної реалізації як галузевих, так і глобальних інновацій в агропромисловому виробництві необхідно створити блок їх первісного впровадження. Місію такого розповсюджувача може бути покладено на державний сектор. При залученні в інноваційний процес 20-25% загального числа сільгосптоваровиробників, які виробляють близько 1/3 всього обсягу продукції можна розраховувати на масштабне поширення наукових досягнень і посилення конкретних позицій вітчизняних виробників. Разом з тим державні витрати повинні забезпечувати: стійке зростання аграрного виробництва; прогресивну переробку виробничої структури аграрної сфери; модернізацію та переоснащення техніко-технологічної бази агропромислового виробництва; підвищення рівня конкурентоспроможності вітчизняного товаровиробника; паритет міжгалузевого обміну; справедливий перерозподіл доходів між різними групами населення і це перш за все, очевидно, що інновації, які передбачають зниження витрат, роблять набагато більший довгостроковий вплив на рівень життя, ніж будь-які нераціональності в розміщенні виробничих ресурсів в певний момент часу. По-друге, передбачається, що інновації вірогідніші в умовах монополії та олігополії, ніж у ситуації з більш сильною конкуренцією, тому що тільки перспектива отримання прибутку змушує фірму йти на пов'язаний з інноваціями ризик. Отже, фірмам потрібна певна гарантія того, що вигода від

застосування розроблених ними нових технологій і нових товарів не перейде до інших фірм. Навіть під захистом законодавства про патенти конкурентні фірми не можуть бути впевнені в тому, що вони отримають повну грошову цінність своїх винаходів.

Значний інтерес представляє модель цілісних територіально-господарських структур у вигляді виробничих кластерів. Сутність кластерної побудови полягає в отриманні синергічного ефекту від спільного використання маркетингових, постачальницько-збутових, транспортних, виробничих та інших ресурсів підприємствами, що об'єднуються під егідою виробничого кластеру. Вхідження в такий кластер підприємств різних галузей представляє для сучасних сільських поселень можливість сформувати багатогалузевий агровиробничий комплекс.

В умовах нестійкої економіки вони здатні виконувати функції стабілізатора відтворювальних процесів їх учасників. Це досягається на основі схем загального маркетингу, збуту, отримання кредитів, реконструкції виробництва, випуску нових видів продуктів партнерів по кластеру.

Висновки. Ефективним інструментом перспективного управління інвестиційною діяльністю агропромислового підприємства, підпорядкованим реалізації цілей загального їх розвитку в умовах постійної зміни середовища функціонування, виступає інвестиційна стратегія.

Необхідною умовою, що визначає актуальність її розробки, є кардинальне перетворення напрямків операційної діяльності підприємства, яке пов'язано з відкриттям нових підприємницьких можливостей. Реалізація таких цілей вимагає

асортименту продукції, впровадження нових технологій, освоєння ефективних ринків збуту продукції і т.д. В цих умовах істотне зростання інвестиційної активності підприємства і диверсифікація форм його інвестиційної діяльності повинні носити прогнозований характер, що забезпечується розробкою чітко сформульованої інвестиційної стратегії.

У зв'язку з цим можна зробити наступні висновки:

1. Процес розробки інвестиційної стратегії включає постановку цілей інвестиційної діяльності; визначення її пріоритетних напрямів та форм; оптимізацію структури формованих інвестиційних ресурсів та їх розподілу; вироблення інвестиційної політики за найбільш важливими аспектами, підтримка взаємовідносин із зовнішнім інвестиційним середовищем.

2. Інвестиційний механізм забезпечує реалізацію цілей економічного і соціального розвитку підприємства АПК в цілому та окремих його структурних одиниць на перспективу; реально оцінює інвестиційні можливості підприємства, сприяє максимальному використанню його внутрішнього інвестиційного потенціалу та активного маневрування інвестиційними ресурсами; сприяє швидкій реалізації нових перспективних інвестиційних можливостей, що виникають в процесі динамічних змін факторів зовнішнього інвестиційного середовища; враховує можливі варіації розвитку неконтрольованих агропромисловим підприємством факторів зовнішнього інвестиційного середовища, що дозволяє звести до мінімуму їх негативні наслідки для діяльності підприємства; виявляє переваги підприємства в інвестиційній діяльності в зіставленні з конкурентами; забезпечує чіткий взаємозв'язок стратегічного, поточного та оперативного управління інвестиційною діяльністю підприємства АПК.

Список літератури

1. Зубець М.В. Наукові засади розвитку агропромислового виробництва в сучасних умовах // М.В. Зубець. - Економіка АПК. - 2011. - С. 3 – 11.
2. Иванов В. Национальная инновационная система как институциональная основа экономики постиндустриального общества / В. Иванов // Инновации. - 2004. - №5. - С. 3-10.
3. Коденська М.Ю. Інвестиційні пріоритети в аграрно-промисловому виробництві / М.Ю. Коденська // Економіка АПК. - 2010. - №5. - С. 49 – 53.
4. Крилатих Э. Н. Инновационные факторы развития агропродовольственной системы России / Э. Н. Крилатих // Економіка АПК. - 2011. - №1. - С.149 – 155.
5. Нелеп В.М. Земля України і здоров'я нації / В. М. Нелеп, Л.В. Бойко // Економіка АПК. - 2011. - №1. - С.20 – 27.
6. Онегіна В.М. Складові інноваційної моделі розвитку аграрного виробництва в Україні / В.М. Онегіна // Вісник Сумськ. нац. аграр. ун-ту. - 2010. - Вип 9/2 (44) - С. 135 – 139.
7. Петрина М. Базові умови створення інноваційної моделі розвитку економіки України / М. Петрина // Економіка України. - 2006. - №8. - С. 35 – 47.
8. Саблук П.Т. Розвиток інституцій удосконалення механізму реформування аграрного сектору економіки / П.Т. Саблук // Економіка АПК. - 2010. - №10. - С.3 – 10.
9. Статистична інформація [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
10. Статистичний щорічник «Сільське господарство України» за 2009 рік / Держ. ком. статистики України; під заг. керівництвом Ю. М. Остапчука. - К., 2010. - 375 с.
11. Статистичний щорічник України за 2008 рік / Держкомстат України ; за ред. О. Г. Осауленка. - К. : ДП «Інформаційно-аналітичне агенство», 2009. - 566 с.
12. Сумець О.М. Стратегічний менеджмент : навч. посібн. / О.М. Сумець, М.І. Бондаренко . - К.: «ХайТек Прес», 2010. - 240с.
13. Федулова Л. Технологічна готовність економіки України до нових викликів в умовах відсутності технологічної політики / Л. Федулова // Економіка України . 2010. - №9. - С. 12 – 26.

I. Kipioro

Uman National University of Horticulture

The role of innovation as a strategic element of the investment activity of agricultural enterprises

The aim of the research: to study economic nature, types and characteristics of investment in domestic agricultural production, the study of theoretical and methodological foundations of innovation and investment strategies of agricultural enterprises.

Results: A management investment and innovative activity became the major constituent of any agricultural enterprise, oriented on strategic success in the hard competition terms of market economy. Thus, close mutual link of investments and innovations on an enterprise does not allow to examine these processes separated one from other, so as they are an independent sphere of economic activity of enterprise, associated with the financing and management of the process of upgrading all the elements of the functioning of the subjects; farming in a market economy.

Conclusions: An effective tool for long-term management of investment activity of agricultural enterprises subordinated to the goals of the overall development in the environment of constant change operation is the investment strategy.

investment, innovation, strategy, agriculture

Одержано 10.04.13

УДК 657.37

Г.І. Кузьменко, асист.

Кіровоградський національний технічний університет

Вплив діючого порядку обліку податкових зобов'язань з ПДВ на показники фінансової звітності та шляхи його удосконалення

В статті досліджується діючий порядок бухгалтерського обліку податкових зобов'язань по податку на додану вартість. Запропоновані зміни до назви субрахунку, який використовується при обліку податкових зобов'язань за правилом «першої події» при отриманні авансів від покупців, з метою приведення її у відповідність з економічною сутністю операцій, що відображаються на ньому. Обґрунтовані зміни до порядку відображення залишку по цьому субрахунку в балансі підприємства внаслідок невідповідності транзитних сум, які обліковуються на ньому, визначенню «активу», що призводить до викривлення складу активів балансу.

податок на додану вартість, податкові зобов'язання, бухгалтерський облік, фінансова звітність, баланс

Г.И. Кузьменко

Кировоградский национальный технический университет

Влияние действующего порядка учета налоговых обязательств по НДС на показатели финансовой отчетности и пути его усовершенствования

В статье исследуется действующий порядок бухгалтерского учета налоговых обязательств по налогу на добавленную стоимость. Предложены изменения к названию субсчета, который используется при учете налоговых обязательств по правилу «первого события» при получении авансов от покупателей, с целью приведения ее в соответствие с экономической сущностью операций, которые отражаются на нем. Обоснованы изменения к порядку отражения остатка по этому субсчету в балансе

© Г.І. Кузьменко, 2013